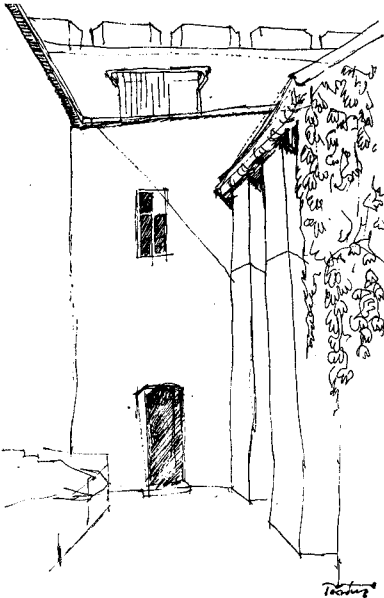

eszközökhöz folyamodott, amelyek vízióinak, érzelmeinek, gondolatainak, indulatainak, teljes és igaz emberségének megszólaltatására a legalkalmasabbak voltak, amelyek világgépét adekvát módon tolmácsolták.

A mester munkásságának egészét keresztény szelleműnek nehéz lenne nevezni, sokrétű művészete azonban — mint ezt M.-A. Couturier *Art et catholicisme* című könyvének „Picasso et les catholiques” című fejezete megvilágítja — nem-egyszer összetalálkozott a keresztény eszmevilággal és a katolicizmussal. A román kori katalán egyházművészet egyike volt a munkásságát tápláló forrásoknak, s Matthias Grünewald Keresztrefeszített Krisztusa nagyon közel állott a szívéhez. (A grünewaldi Keresztrefeszítés nyomán rajzszorozatot is készített; e grafikai ciklus 1933-ban jelent meg a *Minotaure* című párizsi avantgarde folyóiratban.) A Picasso-oeuvre értékes darabja a „Krisztus és a Kísértő” című fiatalkori tusrajz és a két méter magas, 1944-ben mintázott „Ember báránnyal” című bronzszobor, amelyet a keresztény középkor „Jó Pásztor” ábrázolásai ihlettek. Az elmondottak után nem meglepő, hogy a mester 1960-ban egy alkotását — amelynek motívumai között ott szerepel a híres békegalamb — a montserrati kolostornak ajándékozta. E gesztussal Picasso köszönetét fejezte ki azért, hogy a kolostor apátja és szerzetesei megtekintették barcelónai kiállítását. A művész a következő ajánlást írta művére: „Don Aureli Maria Escarra apátnak és a montserrati kolostornak, amelynek védőszentje a Szűzanya, aki Katalónia patrónája. Picasso.”

A mester munkássága mélyen rányomta bélyegét az új magyar képzőművészet arculatára is. A *Nyolcak*, az „aktivisták”, a Galimberti-házaspár, Schönberger Armand, a fiatal Szobotka Imre, a szentendreiak (Vajda Lajos, Barcsay), az Európai Iskola festői (Korniss, Martyn), Hincz Gyula, Kohán György és Kondor Béla egyik példaképüket látták benne... Elsősorban azonban nem stílusának csapongó fordulataival hatott festőinkre, grafikusainkra, hanem művészetének felelősségtudatával, szenvedélyes igazságkeresésével, etikus, humanisztikus és szabadságszerető emberi és művészi magatartásával.

Jan van Eycknek, a XV. században élt németalföldi festőnek az Arnolfini-házaspárt ábrázoló gyönyörű kompozícióján — a csillár és a tükör között — e rövid, latin nyelvű mondat olvasható: „Johannes de Eyck fuit hic”, azaz: „Jan van Eyck volt itt.” Picasso életművéről is elmondhatók e szavak: „Picasso fuit hic”, Picasso volt itt... Itt volt, s működése fontos és fényes fejezete nemcsak spanyol szülőhazája és Franciaország piktúrájának, de az egyetemes művészettörténetnek is. Egyike volt minden idők legnagyobb formátumú, legszélesebb skálájú művészeinek. Magyar monografusa aligha tévedett, amikor megállapította: „Picasso egyik korszaka sem túlhaladott, művészetének igazsága, érvényessége múlhatatlan” (Körner Éva).

Obudai részlet
Tarnóczy Zoltán rajza